

GSYH

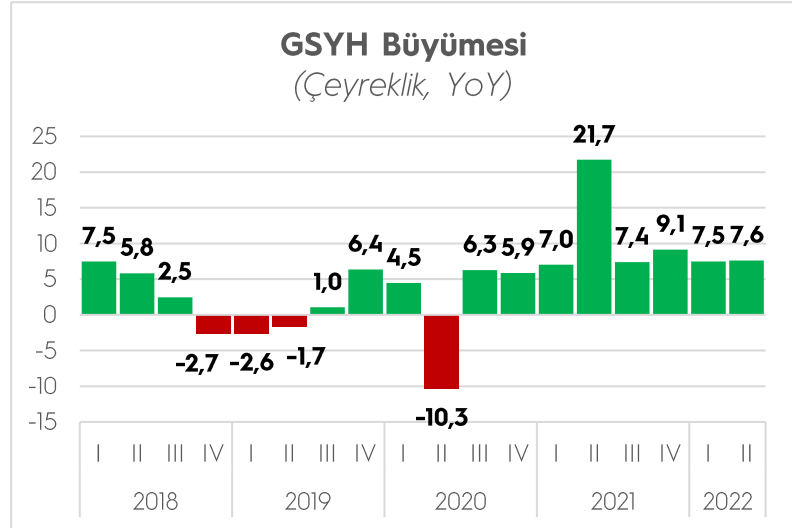
TÜİK tarafından yayımlanan verilere göre Türkiye ekonomisi 2022 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 7,6 büyüdü. Böylece Türkiye Ekonomisi 8 çeyrek ard arda büyüme kaydetti. Büyümeye en büyük katkı 13,6 ile hanehalkı tüketiminden geldi. İhracatın büyümeye katkısı 3,9 puan olurken, net ihracatın büyümeye katkısı 2,7 puan oldu.

2022 yılının ikinci çeyreğinde GSYH'yi oluşturan faaliyetlerde değişimler şu şekilde gerçekleşti:

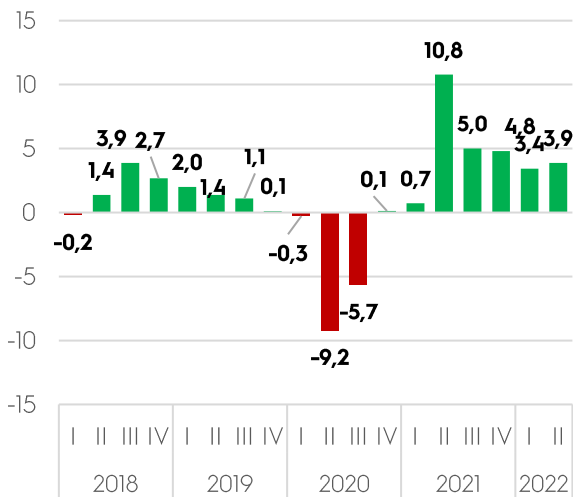
finans ve sigorta faaliyetleri %26,6, hizmet faaliyetleri %18,1, mesleki, idari ve destek hizmet faaliyetleri %11,0, sanayi %7,8, bilgi ve iletişim faaliyetleri %5,3, gayrimenkul faaliyetleri %4,1, diğer hizmet faaliyetleri %1,9 ve kamu yönetimi, eğitim, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri %1,7 arttı. Tarım, ormancılık ve balıkçılık %2,9 ile inşaat sektörü ise %10,9 azaldı.

Harcama yöntemiyle GSYH bileşenlerinin büyümeye katkısı ise şu şekilde gerçekleşti: Yerleşik hane halklarının tüketimi %13,62 kâr amacı olmayan kuruluşların tüketimi %0,01, devletin nihai tüketim harcamaları %0,21, gayrisafi sabit sermaye oluşumu %1,22 büyürken stoktaki değişiklikler %10,31 küçüldü.

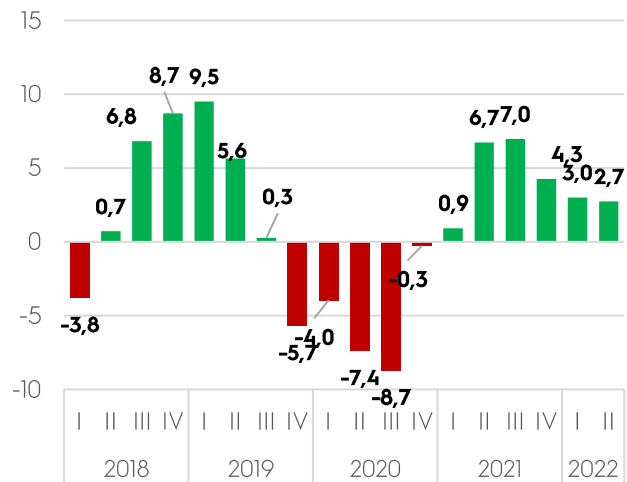
İhracatın büyümeye katkısı 2022'nin ikinci çeyreğinde 3,9 puan oldu. (%51,1) Net ihracatın büyümeye katkısı ise 2,7 puan oldu. (%36,1)

İhracatın Büyümeye Katkısı
(Çeyreklik, YoY)

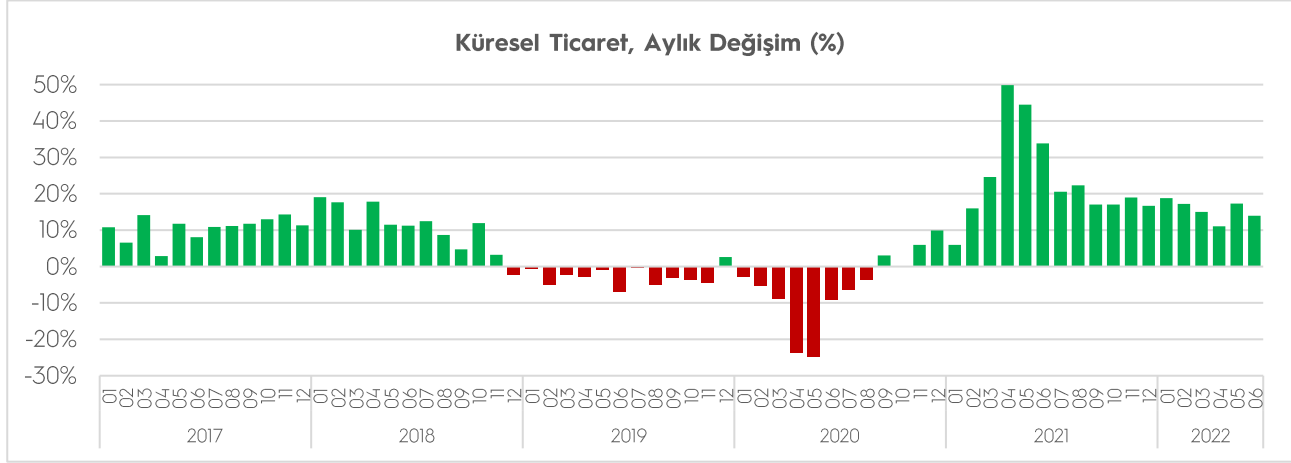

Net İhracatın Büyümeye Katkısı
(Çeyreklik, YoY)

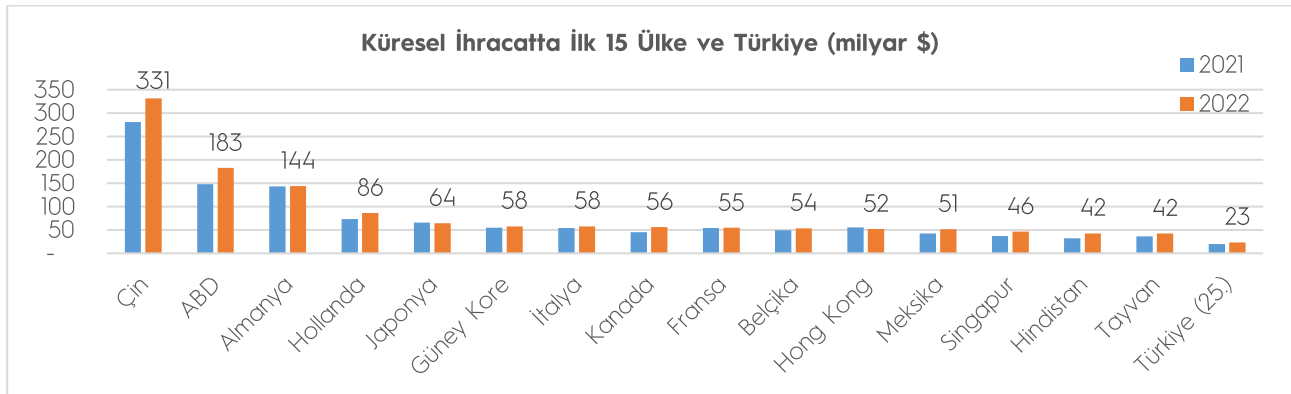
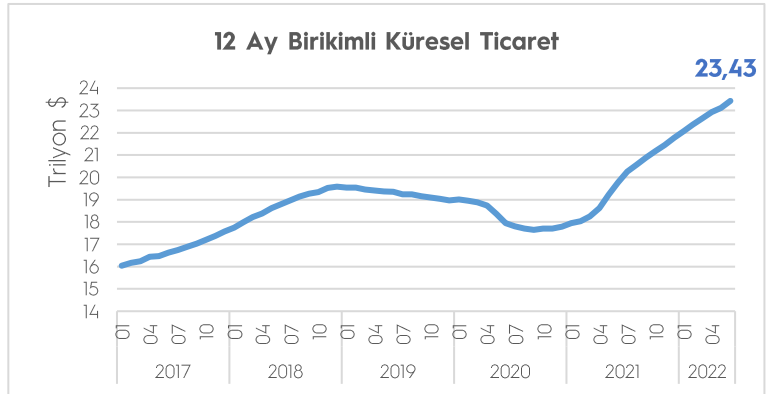
KÜRESEL TİCARET

Dünya Ticaret Örgütü (WTO), küresel ticaretin yaklaşık yüzde 90'ını gerçekleştiren 67 ülkeye ilişkin aylık dış ticaret verilerini açıkladı. Verilerden hareketle hesaplanan tahmini küresel ticaret hacmi, 2022 yılı Haziran ayında geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 17,0 artışla 2,16 trilyon dolar olarak gerçekleşti. Yıllıklandırılmış küresel ticaret 23,7 trilyon dolara ulaştı.

Haziran ayında, verisi açıklanan ülkelerin 56'sı ihracatını artırdı. Oransal olarak en dikkat çeken artışı enerji fiyatlarındaki artışın etkisiyle Norveç (%56) ve Endonezya (%41) gerçekleştirdi.

2022 yılı Haziran ayında en fazla ihracat gerçekleştiren ülkelerden Çin'in ihracatı geçen senenin aynı ayına göre yüzde 17,9, ABD'nin ihracatı yüzde 23,6, Almanya'nın ihracatı yüzde 0,2 artış kaydederken, Japonya'nın ihracatı yüzde 2 geriledi. Haziran ayında Türkiye'nin ihracatı yüzde 18,5 artışla 23,4 milyar dolar olarak gerçekleşmişti.

(Kaynak: WTO)

KÜRESEL MAL TİCARETİ BAROMETRESİ

Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ), çeyreklik gerçekleştirmelere göre küresel ticaretin kısa vadede değişim tahminini gösteren öncü göstergesi niteliğindeki Küresel Mal Ticareti Barometresi'ni yayınladı.

Küresel ticaretteki gelişmeleri çeyreklik bazda ölçen Mal Ticareti Barometresi, ticaretle ilgili çeşitli bileşen endekslerin sonucunda elde edilen ve geleneksel ticaret hacmi istatistiklerinin önündeki son trendlere göre mal ticaretinin yörüngesi hakkında gerçek zamanlı bilgi sağlayan bileşik bir öncü göstergedir. 100'lük okumalar orta vadeli eğilimler doğrultusunda büyümeye işaret ederken; 100'ün üzerindeki değerler trendin üzerinde büyümeyi, 100'ün altındaki ise küçülmeyi göstermektedir.

Küresel Mal Ticareti Barometresi, Ağustos ayında 100,0 olarak ölçüldü. Bu gösterge küresel ticarete genişleme değeriyle örtüştü. Bununla birlikte, genel barometre, gerçek mal ticaret hacimlerini temsil eden tamamlayıcı endekslerden birinin altında kaldı. Bu durum, yıllık ticaret büyümesinin daha da yavaşlayabileceğini, ancak resmi 2. çeyrek istatistikleri hazırlandığında pozitif kalacağını işaret eder. Küresel ticaretin aynı anda Ukrayna'daki çatışma tarafından tartışıldığını ve Çin'de COVID-19 karantinalarının kaldırılmasıyla canlandığını gösterdi.

Dünya mal ticareti hacmi, 2021'in dördüncü çeyreğindeki %5,7'lik büyümenin ardından 2022'nin ilk çeyreğinde %3,2 büyüdü. Yıllık büyümede görülen bu azalma sonucu dünya mal ticaret hacmi plato yaptı. İlk çeyrekteki yavaşlama, Ukrayna'daki çatışmanın etkisini kısmen yansımasının bir sonucu idi. Çin'deki kilitlenmeler de ilk çeyrekte ticareti ciddi bir şekilde etkiledi.

Ağustos okumasında mal barometresinin bileşenlerinin, trend üzerinde veya trend altında büyüme göstererek karışık bir seyir izlediği görüldü. İleriye dönük ihracat siparişleri endeksi (100.1) trendde olsa da önceki okumaya göre düşüşe geçti. Otomotiv ürünleri endeksi (99.0) trendin 1 puan altında kaldı ve önceki okumaya göre yükseliş ivmesini kaybetti. Hava taşımacılığı (96.9) ve elektronik bileşenler (95.6) için endeksler trendin altında ve aşağıyı işaret ederken, hammadde endeksi (101.0) Ağustos okumasında trendin 1 puan üzerine çıktı. Konteyner nakliye endeksi ise, COVID-19 kısıtlamalarının hafifletilmesiyle birlikte Çin limanları üzerinden yapılan sevkiyatlar artması sonucunda diğer bileşenlerde pozitif ayrışarak trendin üzerine 3,2 puan üzerinde bir okumaya ulaştı (103.2).

En son barometre okuması, DTÖ'nün Nisan ayında yayınladığı 2022'de dünya mal ticareti hacminde %3,0 büyüme öngörüsüyle uyumlu bir seviyeye ulaştı. Ancak, Ukrayna'da devam eden çatışma, artan enflasyon ve gelişmiş ülkelerde gözlemlenen para politikası uygulamaları nedeniyle tahmine ilişkin belirsizlikler arttı. DTÖ, Ekim ayında küresel mal ticaretine ilişkin gözden geçirilmiş yeni bir tahmin yayınlayacak. (Kaynak: WTO)

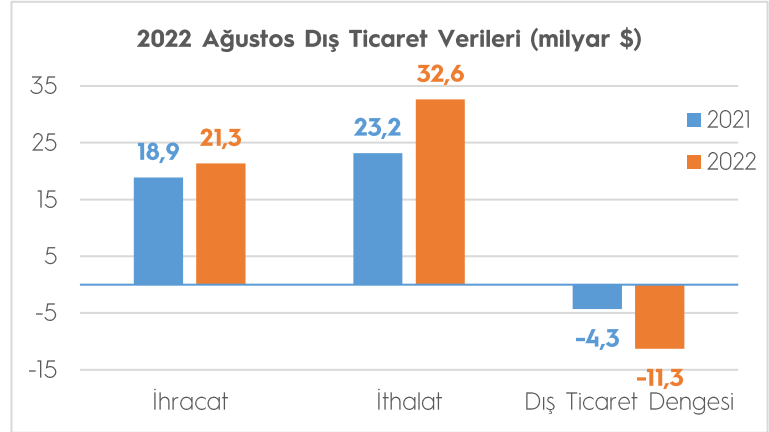
DTÖ Küresel Mal Ticareti Barometresi, Ağustos 2022 (Çeyreklik)

DIŞ TİCARET VERİLERİ

2022 yılı Ağustos ayında ihracat geçtiğimiz yılın aynı ayına göre yüzde 13,1 artışla 21,3 milyar dolar, ithalat ise yüzde 40,8 artışla 32,6 milyar dolar olarak gerçekleşti.

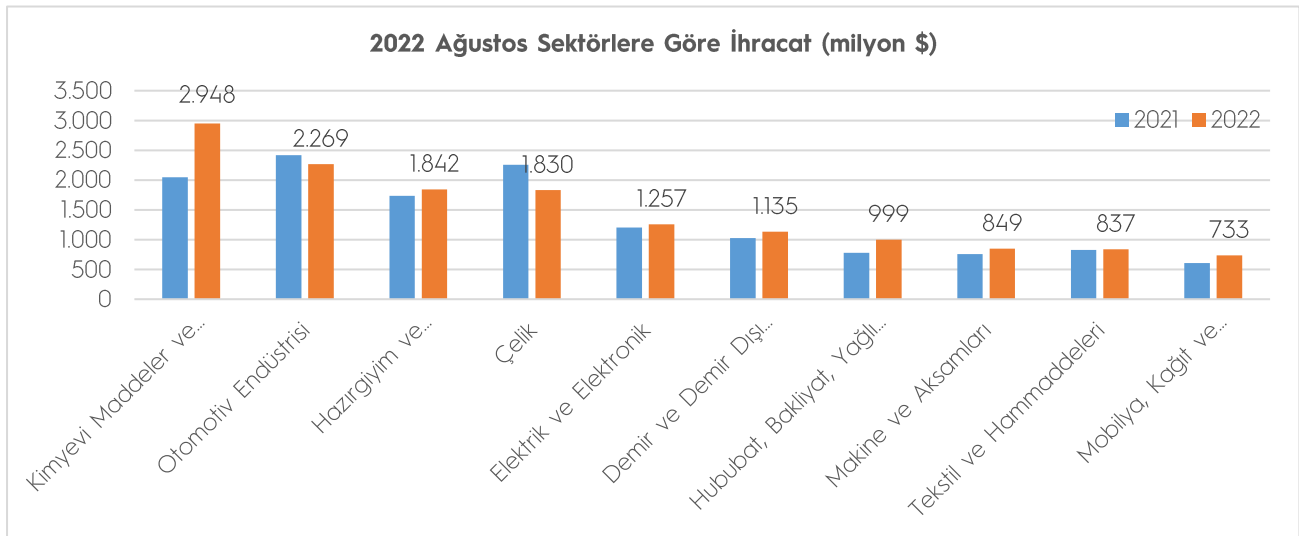
Dış ticaret açığı 11,3 milyar dolar olarak gerçekleşti. İhracatın ithalatı karşılama oranı bir önceki yıl Ağustos ayında yüzde 81,4 iken bu yıl yüzde 65,4 oldu.

Ağustos ayında 220 ülke ve bölgeye ihracat gerçekleştirildi, 151 ülke ve bölgeye ihracat arttı. Ağustos ayında en fazla ihracat gerçekleştirilen ülke 1,66 milyar dolar ile Almanya olurken, Almanya'yı 1,48 milyar dolarla ABD ve 1,26 milyar dolarla Irak izledi. İlk 10 ülkenin ihracattaki payı ise yüzde 47,4 olarak gerçekleşti.

Ülke grubu bazında bakıldığında ise, Avrupa Birliği'ne (AB-27) ihracat yüzde 2,7 artışla 7,99 milyar dolar olurken, AB-27'nin toplam ihracattaki payı yüzde 37,4 oldu. Avrupa kıtasının tamamına 11,3 milyar dolar ihracat gerçekleştirildi. Yakın ve Orta Doğu'ya ihracat yüzde 34,1 artışla 4,08 milyar dolar, Afrika Kıtasına ihracat yüzde 5,5 artışla 1,98 milyar dolar, Kuzey Amerika'ya ihracat yüzde 11,9 artışla 1,64 milyar dolar, Orta Asya ve Uzak Doğu'ya ihracat ise yüzde 16,4 artışla 1,62 milyar dolar oldu.

Ağustos ayında en fazla ihracatı Kimyevi Maddeler ve Mamulleri sektörü gerçekleştirdi. Sektörün ihracatı, bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 44,0 artışla 2,95 milyar dolar oldu. Otomotiv Endüstrisi sektörü 2,27 milyar dolar ihracatla ikinci ve Hazırgiyim sektörü ise 1,84 milyar dolarla üçüncü en fazla ihracat gerçekleştirilen sektör oldu.

(Kaynak: Ticaret Bakanlığı, TİM)

ÖDEMELER DENGESİ

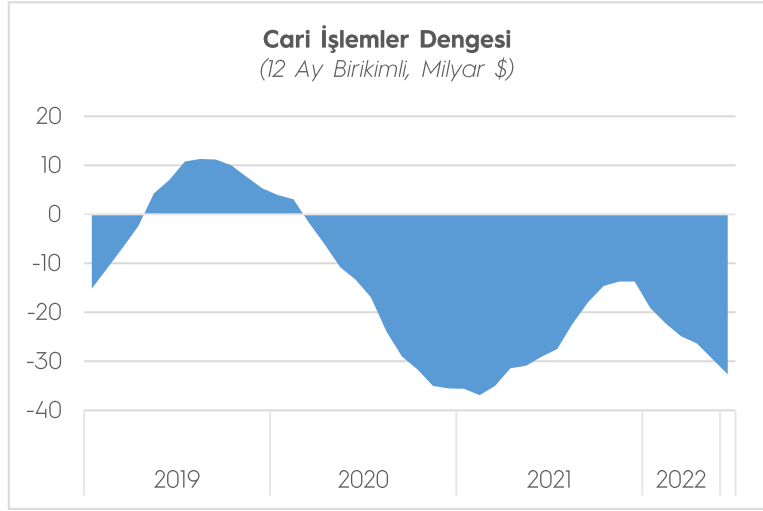
Haziran ayında cari işlemler açığı, bir önceki yılın aynı ayına göre 2,27 milyar dolar artarak 3,46 milyar dolar olarak gerçekleşti. Bunun sonucunda on iki aylık cari işlemler açığı 32,67 milyar dolar oldu.

Bu gelişmede, bir önceki yılın aynı ayına göre, hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin 2,51 milyar dolar artarak 4,02 milyar dolara yükselmesi ve birincil gelir dengesi kaynaklı çıkışların 105 milyon dolar

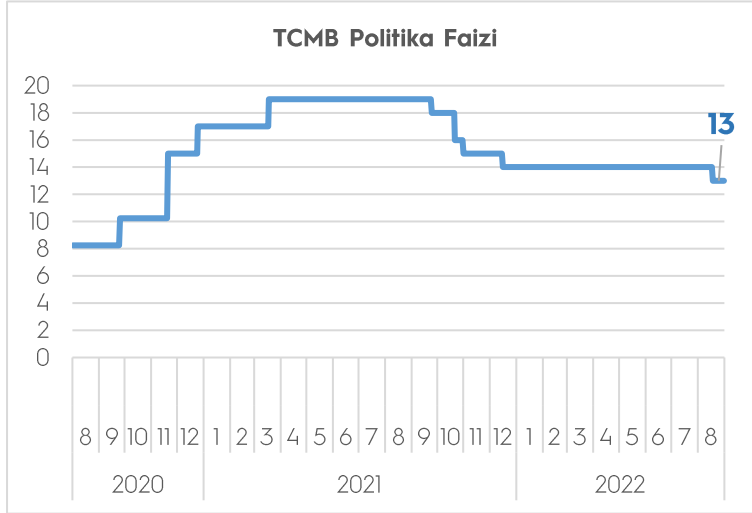
azalarak 946 milyon dolara gerilemesine rağmen, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının 4,79 milyar dolar artarak 6,44 milyar dolara yükselmesi etkili oldu.

Doğrudan yatırımlardan kaynaklanan net girişler 950 milyar dolar olarak gerçekleşti. Resmi rezervlerde bu ay 1,96 milyar dolar net azalış gözlemlendi.

(Kaynak: TCMB)

TCMB PARA POLİTİKASI KURULU TOPLANTISI

TCMB 18 Ağustos tarihli Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizi olan bir hafta vadeli repo ihale faiz oranını yüzde 13'e indirdi.

Jeopolitik risklerin dünya genelinde iktisadi faaliyet üzerindeki zayıflatıcı etkisine vurgu yapılan metinde, önümüzdeki döneme ilişkin küresel büyüme tahminleri aşağı yönlü revize edildiğine dikkat çekildi. Arz kısıtlarının olumsuz etkilerinin azalmış olmasına rağmen küresel ölçekte fiyat istikrarsızlığının sürdüğüne yer verildi.

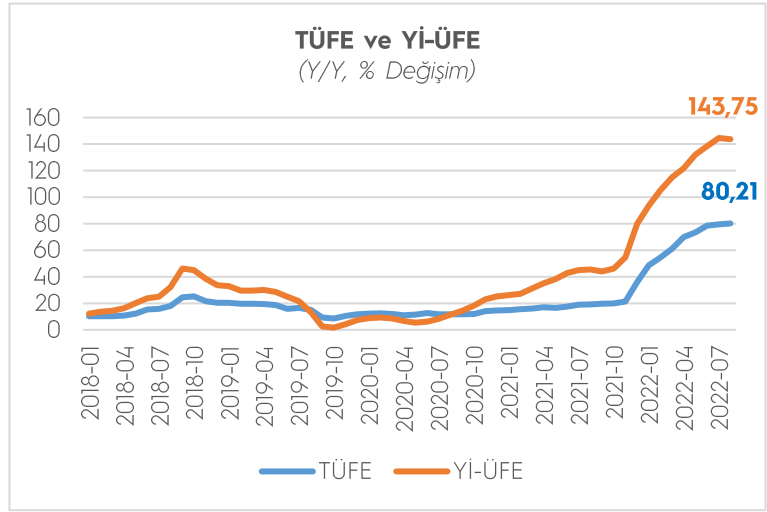
Yıl başındaki güçlü büyüme dış talebin de olumlu etkisiyle ikinci çeyrekte de sürdü. İstihdam tarafı da güçlü seyretti. Ancak enerji fiyatlarındaki yüksek seyir, ana pazarlarda resesyon endişeleri cari denge üzerindeki riskleri canlı tuttu. Kararda; Kredilerin büyüme hızı ve erişilen finansman kaynaklarının amacına uygun şekilde iktisadi faaliyet ile buluşması yakından takip edildiğinin altı çizildi. Küresel büyümeye yönelik belirsizliklerin ve jeopolitik risklerin arttığı bir dönemde sanayi üretiminde yakalanan ivmenin ve istihdamdaki artış trendinin sürdürülmesi açısından finansal koşulların destekleyici olması için Kurul, politika faizinin 100 baz puan düşürülmesine karar verdi.

(Kaynak: TCMB)

ENFLASYON

TÜFE'de 2022 yılı Temmuz ayında bir önceki aya göre %1,46, bir önceki yılın Aralık ayına göre %47,85, bir önceki yılın aynı ayına göre %80,21 ve on iki aylık ortalamalara göre %54,69 artış gerçekleşti.

Yi-ÜFE ise bir önceki aya göre %2,41, bir önceki yılın Aralık ayına göre %74,13, bir önceki yılın aynı ayına göre %143,75 ve on iki aylık ortalamalara göre %105,39 arttı.

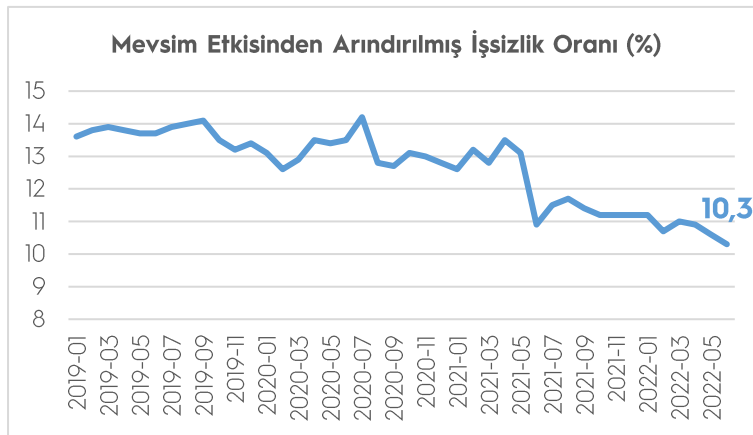

Bir önceki yılın aynı ayına göre en az artış gösteren ana grup %27,05 ile haberleşme oldu. Buna karşılık, artışın en yüksek olduğu ana grup ise %116,87 ile ulaştırma oldu. Aylık bazda ise artışın yüksek olduğu ana gruplar sırasıyla; %7,01 ile sağlık, %6,55 ile eğitim, %3,86 ile çeşitli mal ve hizmetler grubu oldu.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %127,82, dayanıklı tüketim malında %99,54, dayanıksız tüketim malında %124,14, enerjide %303,48 ve sermaye malında %96,53 artış olarak gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK)

İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

İşsiz sayısı, 2022 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 136 bin kişi azalarak 3 milyon 541 bin kişi oldu. İşsizlik oranı ise 0,3 puanlık azalış ile %10,3 seviyesinde gerçekleşti. İşsizlik oranı erkeklerde %8,5 iken kadınlarda %13,8 olarak tahmin edildi. 2022 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 46 bin kişi azalarak 30 milyon 866 bin kişi, istihdam oranı ise 0,1 puanlık azalış ile %47,8

oldu. Bu oran erkeklerde %65,3 iken kadınlarda %30,6 olarak gerçekleşti.

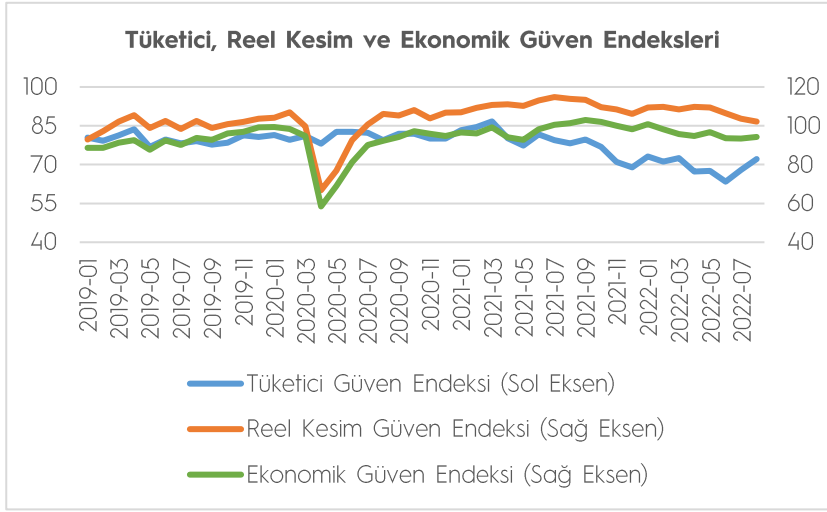
15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre değişim göstermeyerek %20,4 oldu. Bu yaş grubunda işsizlik oranı; erkeklerde %16,3, kadınlarda ise %27,9 olarak tahmin edildi.

Zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan âtil işgücü oranı 2022 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre 1,7 puan azalarak %20,4 oldu.

(Kaynak: TÜİK)

GÜVEN ENDEKSLERİ

2022 yılı Ağustos ayında RKGE, bir önceki aya göre 1,6 puan azalarak 102,1 seviyesinde gerçekleşti. Gelecek üç aydaki üretim hacmi, genel gıda dışat, mevcut mamul mal stoku ve mevcut toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmeler endeksi artış yönünde etkilerken, son üç aydaki toplam sipariş miktarı, sabit sermaye yatırım harcaması, gelecek üç aydaki ihracat sipariş

miktarı ve gelecek üç aydaki toplam istihdama ilişkin değerlendirmeler endeksi azalış yönünde etkilendi.

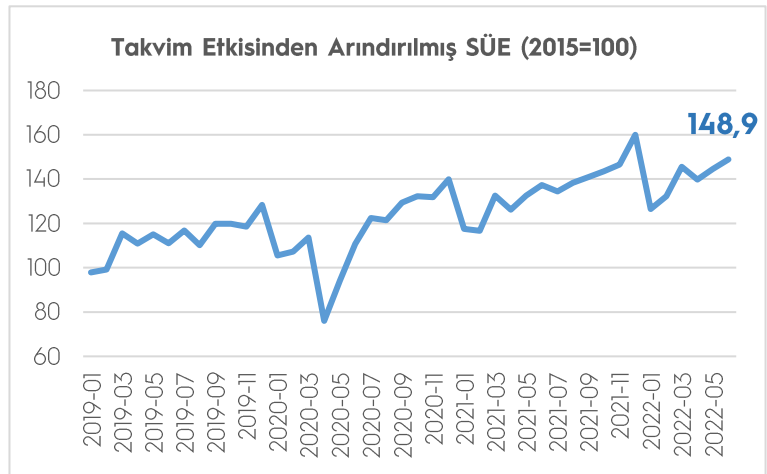
Ekonomik güven endeksi Temmuz ayında 93,4 iken, Ağustos ayında %1,0 oranında artarak 94,3 değerini aldı. Ekonomik güven endeksindeki artışa tüketici ve inşaat sektörü güveni pozitif katkı yaparken reel kesim, hizmet ve perakende ticaret sektörü güven endeksleri negatif yönlü katkı yaptı.

Tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan mevsim etkilerinden arındırılmış tüketici güven endeksi, Ağustos ayında bir önceki aya göre %6,1 oranında arttı; Temmuz ayında 68,0 olan endeks, Ağustos ayında 72,2 oldu. Mevcut dönemde hanenin maddi durumu endeksi %16,0 oranında artarak 53,8 oldu. Gelecek 12 aylık döneme ilişkin genel ekonomik durum beklentisi endeksi ise %2,7 oranında artarak 72,8 oldu.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

SANAYİ SEKTÖRÜ

Sanayi Üretim Endeksi, Haziran ayında takvim etkisinden arındırılmış seride bir önceki yılın aynı ayına göre %8,4 artış göstererek 148,9 oldu. 2022 yılı Haziran ayında madencilik ve taşocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre %7,1 azalırken, imalat sanayi sektörü endeksi %10,0 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %0,6 arttı.

İmalat sanayi genelinde kapasite kullanım oranı (KKO), bir önceki aya göre 1,5 puan azalarak yüzde 76,7 seviyesinde gerçekleşti. Mevsimsel etkilerden arındırılmış kapasite kullanım oranı (KKO-MA), bir önceki aya göre 1,5 puan azalarak yüzde 76,6 seviyesinde gerçekleşti.

(Kaynak: TÜİK, TCMB)

TİM ÜLKE BİLGİ NOTLARI

İhracat 2022 Raporu
Japonya Ülke Bilgi Notu
Sudan Ülke Bilgi Notu
Belçika Ülke Bilgi Notu
İtalya Ülke Bilgi Notu
Endonezya Ülke Bilgi Notu

tim.org.tr/tr/raporlar

VERİ TAKVİMİ

Veri	Tarih
İşgücü İstatistikleri	12.09.2022
Ödemeler Dengesi	12.09.2022
Sanayi Üretim Endeksi	13.09.2022
TCMB Para Politikası Kurulu Toplantısı	22.09.2022
Tüketici Güven Endeksi	22.09.2022
Reel Kesim Güven Endeksi	26.09.2022
Kapasite Kullanım Oranı	26.09.2022
Ekonomik Güven Endeksi	29.09.2022
Dış Ticaret Verileri	02.10.2022
Tüketici Fiyat Endeksi	03.10.2022
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi	03.10.2022
Küresel Ticaret	05.10.2022